

Kipci Viljema Puticka

Nataša Prestor

Živim z družino v značilni notranjski kmečki hiši v Lazah pri Logatcu. Po krajšem študiju etnologije in slovenščine na Filozofski fakulteti v Ljubljani sem se povsem posvetila delu s keramiko in kiparstvu. V letu 2012 sem končala visokošolski študij in diplomirala iz slikarstva na Šoli za risanje in slikanje v Ljubljani. Od Ministrstva za kulturo sem prejela naziv: unikatna oblikovalka in mojstrica za ohranjanje kulturne dediščine.

Izdelujem malo lončeno plastiko v smislu nadaljevanja tradicije slovenskih lončarjev – oblikovalcev figuralne keramike (z deli: Kralj Matjaž, Sveti Jurij ubija zmaja, Koline, Pivci, Slovenske kmečke noše po Valvasorjevih bakrorezih, Maske in čarovnice s Cerknice, Žena s košaro, Orač, Trobentač, Harmonikar ...) in uporabno keramiko, kot so: svečniki, razni podstavki, solnice, kropivniki, različna posoda itn.).

Oblikovanje ljudske keramike opiram na študij slovenskega ljudskega izročila, pri čemer sodelujem z etnologi, muzealci in drugimi strokovnjaki. Gradivo iščem tudi po: arhivih, fotografijah, literaturi, z obiski specializiranih predstav in prireditev ter po terenu. Izhodišča za oblikovanje najdem tudi na: motivih s panjskih končnic, lesenih piščalih; ob: narodnih nošah, ljudskih kmečkih, podeželskih opravih, šegah in oblačilih, pravljicnih in ljudskih motivih, oblikah ljudske dekoracije ter v človekovih različnih življenjskih obdobjih.

Med različnimi tehnikami, ki jih uporabljam, me predvsem zanima pri nas zanemarjena majolika (fajansa). Delam doma v Lazah, v svoji keramični delavnici. Prav tako sva z možem pri nas ustvarila vaški muzej in galerijo, v kateri prirejamo različne razstave in

delavnice, srečanja z različnimi umetniki, strokovnjaki, mojstri, ljubitelji. Z možem poleg tega nadaljujemo delo staršev in vzdržujemo poznobaročno, vrhlevno Severjevo hišo, kulturni spomenik v Polhovem Gradcu. V njej razvijamo uporabni, živi muzej. Hiša ima izvorno črno kuhinjo. Prav tako ohranja tudi vse ostale predmete ter skrbiva, da se uporabljajo še dandanes.

O oblikovanju keramike tudi redno poučujem: ali doma v Keramični delavnici v Lazah ali v Severjevi hiši v Polhovem Gradcu ali pa na gostovanjih.

V krajih, kjer živim, je deloval tudi Putick. Tu, na Planinskemu polju, smo navajeni živeti z letnimi časi in vplivi narave. Za izdelavo kipcev dobivam ideje iz narave. Vsako leto ima kakšno svojo značilnost (kot so npr.: huda suša, ogromne količine snega in dežja, poplave, žledolom, vročina...). Podeljeni Putick ponazarja značilnosti leta, v katerem je bil dodeljena nagrada, kar je prikazano s podrobnostmi na kipu. – Npr.: za leto 2013, ko so Planinsko polje prizadele visoke poplave, Putick sedi na vedru; letošnji, za leto 2015, sedi na deblu, ker so zaradi žledoloma veliko sekali. Klobuk drži v naročju, ker je bilo vroče poletje. – Izdelani Putiki imajo vse: od brk, frizure, zalizcev, oblačila z ovratnikom, obutve, nahrbtnika in vrvi. Oblikovani so na način, ki ponazarja opravo in skromno opremo takratnega jamarja. – Za inženirja Putika je bila značilna izredna urejenost. Iz starih fotografij je razvidno, kako je tudi, ko je šel v jamo, nosil kravato in belo srajco. – Delo s kipi Puticka je del mojega raziskovalnega delovanja. Vse skulpture so izdelane v tehniki poslikana terakota, včasih tudi glazirane.